

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/721/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

105/2012. (III. 21.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2011. október 27-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2012. március 21-én – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2011. október 27-én terjesztette elő panaszbeadványát a 2011. október 22-én a lakóhelyén fogatosított rendőri intézkedés miatt.

I.

A panaszos panaszbeadványában előadta, hogy 2011. október 22-én a lakásában tartózkodott, amikor volt élettársa, G. E. felszólította, hogy a panaszos azonnal fogja a lakásban lévő dolgait és távozzon onnan, azután pedig kidobálta a panaszos összes vagyontárgyát a szoba közepére. A panaszos erre nem volt hajlandó, de mivel ott tartózkodott a volt élettársa új barátja, aki már korábban tetteleg bántalmazta a panaszost, megijedt, és a 107-es hívószámon segítséget kért a rendőrségtől. A telefonon kapcsolták a D. városi Rendőrkapitányság ügyeletét, ahol azt közölték a panaszossal, hogy küldik a járőrt. Mivel a panaszos nagyon félt, bekapcsolta a zsebében lévő mobiltelefonját azért, hogy ha bármi történik vele, akkor legyen mivel bizonyítania az igazát.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A rendőrök megérkeztek, akiket a panaszos engedett be a lakóparkba, valamint a lakásba. Ott előadta a rendőröknek, hogy a volt élettársa, aki jogtalanul jutott hozzá a lakás 1/1-es tulajdonjogához, ki akarja tenni a lakásból. Erről a panaszosnak rendőrségi iratai is vannak, amelyben a B. Városi Ügyészség állásfoglalása található. Az erre vonatkozó okiratokat (adásvételi szerződést) bemutatta az intézkedő rendőröknek, akik azokat megtekintették, és hosszasan tanakodtak az ügyben. A panaszos előadta a rendőröknek, hogy nem jogtalanul lakik az ingatlanban, hanem megtevesztette a volt élettársa és az akkori építési vállalkozó akként, hogy kihagyták őt a végleges adásvételi szerződésből, és minden a panaszos élettársa nevére került.

Ekkor az intézkedő rendőr hosszasan telefonált valakivel, majd odament a panaszoshoz és közölte vele, hogy el kell hagynia a lakást, valamint át kellett adnia a lakás összes kulcsát a volt élettársának. A panaszos nem értette ezt, de átadta a kulcsot. A rendőr azzal indokolta, hogy a panaszosnak el kell hagynia a lakást, hogy nincs bejelentkezve az ingatlanba. A panaszos elmondta neki, hogy azért, mert a volt élettársa nem engedte meg, hogy bejelentkezzen. Azt is mondta, hogy ezzel az intézkedéssel őt most véglegesen hajléktalanná tették a rendőrök, de ezzel senki nem foglalkozott. A panaszos a lakás kulcsát rendőri utasításra átadta a volt élettársának, majd elhagyta a lakást.

A panaszos azóta hajléktalan, ismerősöknél lakik, de mivel ezen személyek is nagyon nehéz körülmények között élnek, nem tudja, hogy meddig tud még náluk maradni.

A panaszos szerint a rendőröknek nem volt joga arra utasítani őt, hogy adja át a kulcsokat.

Az ügy előzményeként előadta még, hogy 2006 októberében eladta a házát egy vállalkozónak, amelyben együtt lakott a volt élettársával és két gyermekével. A vevő vállalta, hogy a ház és a telek fejében épít egy lakást a panaszosnak és családjának. Erről szerződés készült. Majd ezt követően adásvételi szerződést írtak alá, amelyen a panaszos, a volt élettársa és a vállalkozó aláírása szerepel. A szerződést a panaszos és a volt élettársa mint vevők írták alá, a vállalkozó volt az eladó. Ezt követően, amikor befejezte a vállalkozó az építkezést, végleges szerződés készült (2007. május), ám abba már csak a panaszos volt élettársát vették bele, így a lakás 1/1 tulajdoni arányban a volt élettársa nevére került. A panaszos azonban soha sem mondott le a tulajdonáról, és nem is akar. Természetesen mindenről rendelkezik irattal, amit be is tud mutatni. Ezt követően többször kérte az élettársát, hogy engedje meg neki, hogy bejelentkezzen a lakásba, de nem engedte. Ettől függetlenül az új lakásban élt a panaszos mindaddig, amíg a rendőrök nem utasították arra, hogy adja át a kulcsokat és hagyja el a lakást.

2) A panaszos 2011. november 15-én kelt panaszbeadványában előadta, hogy kézhez vette a Testület levelét, amelyben hatáskörhiányról tájékoztatták, ám véleménye szerint panaszának vannak olyan elemei, amelyre a Testületnek van hatásköre. A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) részletesen meghatározza, hogy mi minősül rendőri intézkedésnek. A panaszos az Rtv. 2. §-ban foglaltak miatt kért rendőri intézkedést. A helyszínen intézkedő rendőrök rendelkezésére bocsátotta azokat az adásvételi szerződéseket, amelyekből egyértelműen kitűnik, hogy a panaszosnak joga van a lakásban lakni, viszont ettől eltérően arra utasították (nem pedig kérték) a rendőrök, hogy adja át a lakása kulcsait a volt élettársának, és hagyja el a lakást. A helyszínen intézkedő rendőr először helyesen azt mondta, hogy a „minden így marad a bíróság jogerős ítéletéig.” Majd ezt követően, kétszeri telefonálás után már arra a megállapításra jutott, hogy a panaszosnak el kell hagynia a lakást.

Tekintettel arra, hogy a panaszos törvénytisztelő állampolgár, nem vitatkozott az intézkedő rendőrrel, hanem azt tette, amit mondott. Arra is felhívta a rendőr figyelmét, hogy ezen intézkedéssel hajléktalanná tették.

A fentieket figyelembe véve az a panaszos véleménye, hogy ezen intézkedéssel sérült az arányosság követelménye, mivel az Rtv. 15. § (1) bekezdése szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban „az intézkedés törvényes céljával” .

Megjegyzi a panaszos, hogy 2011. november 9-én a vele szemben október 22-én intézkedő járőrök az utcán megszólították és felajánlották azt, – idézi – „segítünk neked visszaszerezni a lakáskulcsodat, és beszélünk az élettársaddal, hogy pakolja vissza az udvarról a ruháidat...”

Ugyanezen a napon több telefonhívást is kapott a panaszos az E. települési Rendőrösről, hogy „menjen be az örsre, mert meg kellene beszélni ezt a dolgot”.

A fentieket figyelembe véve a panaszos számára egyértelmű, hogy a rendőrök teljesen tisztában voltak/vannak azzal, hogy jogszerűtlenül, a hatáskörüket átlépve intézkedtek vele szemben, és jogellenesen utasították arra, hogy hagyja el a lakást és adja át a kulcsát a volt élettársának, főleg annak ismeretében, hogy egyértelműen látszott: a volt élettársa és az eljáró ügyvéd is bűncselekményt követett el akkor, amikor az új lakás 1/1-es tulajdonához a volt élettársa hozzájutott. A panaszos a tulajdonjogáról soha nem mondott le, és nem is ruházta át senkire.

A panaszos utal az Rtv. 24. §-ába foglalt rendelkezésre, amely szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.

Természetesen polgári jogi igénye érvényesítése folyamatban van, de az a véleménye, – figyelemmel alkotmányos jogaira –, hogy a rendőrségnek (rendőrnek) nincs arra joga, hogy bírósági kérdésben döntsön, azaz ítéletet hozzon. Véleménye szerint a rendőrség nem okozhat olyan jogtalan hátrányt, ami nem áll arányban az intézkedés céljával. Jelen esetben ez történt és ezért fordult a panaszos a Testülethez.

Mindezek alapján kérte a panaszos kivizsgálását.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) B. Á. r. alezredes, kapitányságvezető 2011. december 20-án kelt átiratában előadta, hogy a panaszbeadványban leírt intézkedésről készült jelentés szerint 2011. október 22-én 15 órakor a D. városi Rendőrkapitányság ügyelete küldte a helyszínre az intézkedő járőröket. Mivel a

rendszer a telefonos bejelentések hanganyagát 30 napig tárolja, a hanganyagot már törölték, továbbá, mivel a bejelentésről nem készült feljegyzés, nem állapítható meg, hogy valóban a panaszos vagy pedig más személy, esetleg a panaszos volt élettársa tett-e bejelentést. Később a panaszos egy írásban, postai úton eljuttatott feljelentése alapján a D. városi Rendőrkapitányság E. települési Rendőrőrsén indult nyomozás a Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (továbbiakban: Btk.) 324. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő kisebb kárt okozó rongálás vétsége megalapozott gyanúja miatt G. E.-vel szemben. A panaszos levelében leírta, hogy G. E. 2011. október 22-ét követően személyes dolgait, amelyek a vitás ingatlanban maradtak, kiszórta az udvarra úgy, hogy azok ki voltak téve az időjárás viszontagságának, melyből kifolyólag azokat kár érte, amelynek értéke kb. 150.000 Ft.

Az intézkedésben két fő rendőr V. G. r. főtörzszászlós, járőrvezető, és S. L. G. r. főtörzsőrmester vettek részt, mindketten a D. városi Rendőrkapitányság E. települési Rendőrőrs beosztottai. A kapitányságvezető telefonon meghallgatta az intézkedő rendőröket, de a jelentésüket további érdemi információkkal az idő múlása miatt nem tudták kiegészíteni. A helyszínre kiérkező rendőrijárőr részére a kiérkezésüket követően a G. E. vázolta fel problémáját. A helyszínen intézkedő rendőr a rendőri intézkedést kulturált keretek között, normális hangnemben folytatta le. A panaszos részére az ügyvel kapcsolatban panaszjogi felvilágosítást adott.

2) Sz. Z. r. főhadnagy, őrsparancsnok 2011. december 20-én kelt jelentésében előadta, hogy a panaszos 2011. október 25-án panaszbeadvánnyal fordult a Testülethez, amely beadványban panasszal élt a vele szemben 2011. október 22-én végrehajtott rendőri intézkedés ellen.

A fenti rendőri intézkedésről 2011. október 22-én írásos rendőri jelentés készült, amely szerint 2011. október 22-én 15 órakor a rendőrijárőr, V. G. r. főtörzszászlós és D. L. G. r. főtörzsőrmester a D. városi Rendőrkapitányság ügyeletének utasítására jelent meg az E. település P. S. utcai ingatlanánál, mivel bejelentés érkezett tulajdonjogi vitáról. A rendőrijárőrt a helyszínre érkező G. E., valamint a panaszos fogadta. G. E. az intézkedő rendőrnek elmondta, hogy 2007. év előtt élettársi viszonyban élt a panaszossal, amelyet 2007. június körül megszakított vele, és amelyet az E. település Önkormányzatánál bejelentett. G. E. 2009. október 14-én megvásárolta 1/1 tulajdonban az ügyben érintett ingatlant, amelybe beköltözött a panaszossal. A panaszos korábbi ingatlanját eladta az I. és Sz. Kft. részére 2007. május 15-én, azzal a feltétellel, hogy fenti cég által épített lakóparkban lévő lakások egyikében 1/2 tulajdonjogot fog szerezni. A lakóparkban lévő házak egyike a G. E. által tulajdonolt ingatlan is. A panaszos a mai napig is perben áll az építetővel, mivel nem kapta meg jogos tulajdonát. Bár G. E. és a panaszos már nem éltek élettársi kapcsolatban, G. E. megengedte, hogy a panaszos a kizárólag G. E. tulajdonát képező ingatlanban lakjon, melyet az intézkedés napjáig tudott elviselni, többek között a panaszos által felhalmozott és ki nem fizetett közüzemi számlák miatt. Mivel a panaszos nem akarta elhagyni jogos tulajdonát, ezért kért rendőri segítséget. A rendőrijárőr a fenti személyek által részére átadott okiratok alapján megállapította, hogy a panaszos jogtalanul, jogcím nélkül tartózkodik a G. E. tulajdonát képező ingatlanban, ezért megkérte a panaszost, hogy az ingatlant hagyja el, mivel sem bejelentve nincs oda, sem pedig tulajdonrészrel nem rendelkezik az ingatlanban. A panaszos ezt követően az ingatlant elhagyta. Előzetesen G. E.-vel megbeszélte, hogy a személyes tárgyait 2011. október 24-én fogja elvinni.

A fenti jelentés pontosítása végett az őrsparancsnok telefonon felvette a kapcsolatot V. G. r. főörzsászlóssal, aki az eset részleteire már nem emlékezett, azonban annyit jelentett, hogy a panaszos részére a közte és az I. és Sz. Kft. között folyamatban volt polgári peres eljárás iratait mutatta meg, az ingatlanl kapcsolatokban iratokat nem adott át.

Az őrsparancsnok az országos lakcímnnyilvántartás adatai alapján megállapította, hogy a panaszos az ügy tárgyát képező ingatlanba nincs bejelentve és 1990. április 6-tól fiktív lakcímként korábbi ingatlanának címe volt megadva.

A Robotzsaru Neo integrált ügyviteli ügyfeldolgozó rendszer adatai alapján az őrsparancsnok megállapította továbbá, hogy a D. városi Rendőrkapitányság E. települési Rendőrőrsé nyomozást folytat a Btk. 324. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő kisebb kárt okozó rongálás vétsége megalapozott gyanúja miatt G. E.-vel szemben. A panaszos feljelentést tett ellene, mert 2011. október 22-ét követően a sértett lakásban maradt személyes holmiját kiszórta az udvarra úgy, hogy azok ki voltak téve az időjárás viszontagságainak, melyből kifolyólag kár érte azokat. A sértett által becsült kár értéke 150.000 Ft.

A kivizsgálás során az őrsparancsnok megállapította, hogy a panaszos által panaszolt rendőri intézkedés alkalmával az intézkedő rendőr jogszerűen fogatosított rendőri intézkedést az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint, és az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján jogszerűen igazoltatta az intézkedés alá vont személyeket. A magánlakásba az Rtv. 39. § (1) bekezdés a) pontjának I. fordulta alapján mentek be.

Az intézkedő rendőr a helyszínen jogsértést észlelt, mivel a panaszos G. E. akarata ellenére nem akarta elhagyni a G. E. tulajdonát képező ingatlant, amelyben a panaszosnak sem birtokviszonyból fakadóan, sem pedig lakó vagy tartózkodási helyül való bejelentés alapján nem volt jogcíme tartózkodni. A panaszos cselekményével a helyszínen megállapítottak szerint megvalósította a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (továbbiakban: Szabs.tv.) 139. § (1) bekezdése szerinti magánlaksértés szabálysértését. A szabálysértés a sértett magánindítványára üldözendő.

Fenti jogsértés megszüntetése miatt az intézkedő rendőr jogszerűen kérte a panaszost, hogy a cselekményével hagyjon fel, és a jogsértés megszüntetése végett az ingatlant hagyja el. A panaszos a rendőri intézkedés során a felszólításnak eleget tett, és az ingatlant elhagyta, annak kulcsait pedig a tulajdonosnak átadta. Az ingatlan kulcsainak a tulajdonos részére történő átadására azért volt szükség, mivel felmerült annak lehetősége, hogy a panaszos a fenti ingatlanra vissza fog menni, mivel a helyszínen intézkedő rendőrrjőrrel közölte, hogy „az intézkedéssel véglegesen hajléktalanná teszik”.

A későbbi jogsértés megelőzése érdekében, illetőleg mivel a panaszos az ingatlanhoz tartozó lakáskulcsokat jogtalanul birtokolta, azokat visszaadták a tulajdonosnak.

Az őrsparancsnok megjegyzi, hogy amennyiben a panaszos a rendőri intézkedést követően ismételtén visszamegy a fenti ingatlanba, akkor folytatta volna magánlaksértés szabálysértését, ezért az Rtv 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján előállítására is sor kerülhetett volna.

A fenti eset kapcsán az intézkedő rendőr felhívta a panaszos figyelmét jogsértő cselekményére. A panaszos a rendőri felhívásnak eleget tett, önként eltávozott az ingatlanból. Mivel a rendőri intézkedés során a panaszos a lakóépületből eltávozott, G. E. nem terjesztett elő magánindítványt, így az intézkedő rendőrök szabálysértési feljelentéssel nem éltek.

3) V. G. r. főörzsászlós 2011. október 22-én kelt jelentésében előadta, hogy aznap 15 órakor megjelent az E. települési, P. S. utcában, mert bejelentés érkezett egy tulajdonjogi vitáról. A helyszínen G. E. és a panaszos fogadta a rendőröket. G. E. elmondta, hogy 2007. előtt élettársi viszonyban élt a panaszossal, amelyet 2007. június körül megszakított vele, és amelyet Ercsi Város Önkormányzatánál bejelentett. G. E. 2009. október 14-én megvásárolta 1/1 tulajdonban az ügyben érintett ingatlant, amelybe beköltözött a panaszossal. A panaszos a korábbi ingatlanját eladta az I. és Sz. Kft. részére 2007. május 15-én azzal a feltétellel, hogy fenti cég által épített lakóparkban lévő házak egyikében 1/2 tulajdonjogot fog szerezni. A lakóparkban lévő házak egyike a G. E. által tulajdonolt ingatlan is. A panaszos azóta is perben áll az építetővel, mivel nem kapta meg jogos tulajdonát.

Bár G. E. és a panaszos már nem éltek élettársi kapcsolatban, G. E. megengedte, hogy a panaszos a kizárólag G. E. tulajdonát képező ingatlanban lakjon, melyet az intézkedés napjáig tudott elviselni, többek között a panaszos által felhalmozott és ki nem fizetett közüzemi számlák miatt. Mivel a panaszos nem akarta elhagyni jogos tulajdonát, rendőri segítséget kért.

A rendőrfőnök a fenti személyek által részére átadott okiratok alapján megállapította, hogy a panaszos jogtalanul, jogcím nélkül tartózkodik a G. E. tulajdonát képező ingatlanban, ezért megkérte a panaszost, hogy az ingatlant hagyja el, mivel sem bejelentve nincs oda, sem pedig tulajdonrészrel nem rendelkezik az ingatlanban. A panaszos ezt követően az ingatlant elhagyta, előzetesen G. E.-vel megbeszélte, hogy személyes tárgyait 2011. október 24-én fogja elvinni. Ezt követően a r. főörzsőrmester jelentette a fentieket a Dunaújvárosi Rendőrkapitányság ügyelete felé.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak – az intézkedés időpontjában hatályos – a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdéséből levezetett tisztességes eljáráshoz való jogát és az 55. § (1) bekezdésében rögzített személyi biztonsághoz való jogát.

1) A rendőrök intézkedési kötelezettsége kapcsán a Testület az alábbi megállapításokat tette.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

A Szabs. tv. 139. § (1) bekezdése szerint a magánlaksértés szabálysértését követi el az, aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe, vagy ezekhez tartozó bekerített helyre az ott lakónak vagy azzal rendelkezőnek akarata ellenére vagy megtévesztéssel bemegy, vagy ott bennmarad, úgyszintén aki mást akadályoz abban, hogy a lakásába, egyéb helyiségébe vagy ezekhez tartozó bekerített helyre bemenjen.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

a) A rendőri jelentések és a panaszosi előadás abban megegyezik, hogy telefonos bejelentés érkezett a rendőrkapitányságra egy ingatlannal kapcsolatos vitáról, habár az iratok hiányossága miatt nem lehet biztosan tudni, hogy a bejelentést a panaszos vagy a volt élettársa tette.

A bejelentés tartalma a Testület álláspontja szerint felvetette annak a gyanúját, hogy a felek valamelyike a magánlaksértés szabálysértését követi el, tehát a bejelentésben ismertetett esemény nyilvánvalóan olyannak volt tekinthető, amely az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

b) A Testületnek ezt követően abban kellett állást foglalnia, hogy az intézkedési és a segítségnyújtási kötelezettségét a rendőrség jelen esetben megfelelően teljesítette-e.

A rendőrök segítségnyújtási kötelezettségét az Rtv. 24. § (1)-(2) bekezdése rendezi, eszerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme az Rtv. alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége megghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.

A rendőri jelentések szerint 15 órát megelőzően telefonos bejelentés érkezett a rendőrséghez arról, hogy az E. település, P. S. utcai egyik lakásban tulajdonjogi vita van folyamatban. A kiérkező járőrök igazoltatták a panaszost, majd meghallgatták mind G. E-t, mind panaszost. G. E. előadta, hogy szívésségből engedte a panaszosnak, hogy a lakásában lakjon az élettársi viszonyuk megszűnte után is, de a felhalmozott közüzemi számla díjak miatt felszólította, hogy költözzön ki. A panaszos ugyanakkor azt állította, hogy korábban ő és élettársa kívánták

megvenni az ingatlant az építetótől, de a volt élettársa és az építetó kijátszotta őt, és így az ingatlan csak a volt élettárs tulajdonába került. A rendőrfőnök a részére átadott iratok alapján megállapította, hogy a panaszos jogtalanul, jogcím nélkül tartózkodik a G. E. tulajdonát képező ingatlanban, és megkérte a panaszost, hogy az ingatlant hagyja el, mivel sem bejelentve nincs oda, sem pedig tulajdonrészrel nem rendelkezik az ingatlanban. A panaszos ezt követően az ingatlant elhagyta. A panaszos élettársát a rendőrök tájékoztatták arról, hogy magánlaksértés szabálysértése miatti eljárás magánindítványhoz kötött, de mivel a panaszos az ingatlant elhagyta, G. E. nem terjesztett elő magánindítványt.

A Testület álláspontja szerint a rendőrök rendelkezésére álló információk alapján a helyszínen nem volt egyértelműen megállapítható, hogy a panaszos lakásban való tartózkodása jogszerű volt-e vagy sem. Az azonban az adatok alapján kiderült, hogy valamikor korábban a panaszos egy polgári jogi ügylet (élettársi kapcsolat vagy szívdességi lakáshasználat) alapján jogszerűen tartózkodott az ingatlanban. Annak eldöntésére azonban, hogy a panaszos a lakás használatára érvényesen rendelkezik-e valamilyen jogcímmel, és ennek hiányában a lakás kiürítésének végrehajtási eljárás keretében történő elrendelésére nem a rendőrség, hanem a polgári bíróság rendelkezik hatáskörrel.

A Testület álláspontja szerint az adott helyzetben a rendőröknek kötelességük volt megadni a szükséges jogi tájékoztatást a feleknek egyrészt a tekintetben, hogy az ügy eldöntésére nekik nincs hatáskörük, másrészt arról, hogy jogaiknak mely fórum előtt szerezhetnek érvényt.

A rendelkezésre álló információk alapján a Testület álláspontja szerint a rendőrök nem eleget tettek az Rtv. 24. §-ában előírt tájékoztatási kötelezettségüknek, ezért ennek kapcsán sérült a panaszos tisztességes eljárásához való joga.

c) Ezt követően a Testület a rendőrök azon intézkedését vizsgálta, hogy a panaszost kulcsai átadására és távozásra szólították fel.

A Testület 28/2008. (VII. 9.) számú állásfoglalásában fejtette ki azon álláspontját, hogy a rendőr intézkedési kötelezettségének teljesítését a jogbiztonság elvének és ezzel összefüggésben a személyek tisztességes eljárásához fűződő jogának viszonylatában kell vizsgálni. Az Alkotmánybíróság 9/1992. (I. 30.) AB határozatában rögzíti, hogy az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdése által lefektetett jogállamiság elvének nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság érvényesülése nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. Az 56/1991. (XI. 8.) AB határozat szerint „a jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki a tevékenységüket.”

Ilyen tekintetben a jogbiztonság alkotmányos követelménye szoros kapcsolatot mutat a tisztességes eljárásához fűződő alapjoggal, amelyben egyértelműen benne foglaltatik, hogy az állampolgárok jogainak és érdekeinek védelmében az erre jogosult és kötelezett szervek a jogszabályokban lefektetett előírásoknak megfelelően fellépjenek.

A jogszabályban rögzített intézkedési kötelezettség a fentiek értelmében a jogbiztonság követelményéből és az ahhoz erős szálakkal kötődő tisztességes eljárásához fűződő jogból

fakadóan megkívánja, hogy a rendőrség az állampolgárok jogainak védelme érdekében a rendelkezésére álló valamennyi eszközt minden szükséges esetben alkalmazza.

Az Rtv. biztosít különböző intézkedési lehetőségeket a bűncselekménnyel vagy szabálysértéssel gyanúsítható személlyel szemben. A 33. § (2) bekezdése értelmében a rendőr a hatóság elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható, vagy aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja. A 39. § (1) bekezdése alapján a rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül is behatolhat, ha erre bűncselekmény elkövetésének megszakítása céljából van szükség.

A rendelkezésre álló információk alapján a fentiekben kifejtett okok miatt a helyszínen nem lehetett eldönteni, hogy a panaszos magatartásával a jogszerűtlenség talajára helyezkedett-e.

A konkrét esetben ugyanakkor – elsődlegesen a helyzet bonyolultságából fakadóan – nem álltak fenn azok a feltételek, amelyek a fentebb említett, vagy más az Rtv.-ben rögzített intézkedés végrehatását megalapozták volna. Tekintettel a fentebb vázolt bizonytalan helyzetre, amelyben nem lehetett egyértelműen a helyszínen megállapítani, hogy a panaszos megvalósít-e a magatartásával szabálysértést, a Testület álláspontja szerint a rendőrök jogszabályi felhatalmazás nélkül, az intézkedési kötelezettségük kereteit túllépve, intézkedtek akkor, amikor a panaszost felszólították, hogy hagyja el az ingatlant, miután átadta a kulcsot a tulajdonosnak.

Mindezek alapján Testület álláspontja szerint a rendőrök felszólítása és a kulcsok átadása kapcsán sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A Testület ehelyütt megjegyzi, hogy az utóbbi időben, gyakorlatában jelentős számban fordulnak elő olyan ügyek, amelyek ingatlanok használatával, birtoklásával összefüggő jogvitákkal, valamint a rendőrség ezekben való közreműködésével kapcsolatosak. Ennek okán a Testület megkereste az Országos Rendőrfőkapitányt egy módszertani útmutató kiadása végett annak érdekében, hogy a rendőrség ilyen irányú gyakorlatának egységesítése megtörténhessen. A rendőr-főkapitányság úgy tájékoztatta a Testületet, hogy a jelezett problémákat megoldandó átfogó szakmai álláspont kialakítása érdekében egyeztetést kezdeményezett az ORFK a szakmai szerveivel.

IV.

A Testület állásfoglalása szerint az ügyben a rendőröknek fennállt az intézkedési kötelezettsége, és jogszerűen, kellő jogalap birtokában vonták a panaszost igazoltatás alá.

Megállapította azonban a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét a tájékoztatási kötelezettség elmulasztása miatt. A tulajdonjog vitás volta okán szintén a tisztességes eljáráshoz való jog súlyos fokú sérelmét állapította meg a Testület az intézkedési kötelezettség határainak túllépése miatt a távozásra felszólítás kapcsán.

Mindezek miatt a Testület az Rtv. 93./A §-ának (6) bekezdése szerint a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2012. március 21.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESZÜLET